

WERKVLOER

C.A.V.V.
ZUID OOST SALIEND

Persen zonder stoom

In dit nummer:

- 2** Nieuwe cao
voor graansector

- 4** Persen
zonder stoom

- 6** Bescherming tegen
zorgwekkende stoffen

- 7** Oh zit dat zo?!
Arbeidsrisico stof

- 8** Afscheid
en even voorstellen

Nieuwe cao

Nevedi heeft met de werknemersorganisaties FNV en CNV een akkoord bereikt over de nieuwe cao voor de Graanbe- en verwerkende bedrijven. De cao loopt van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2026. Belangrijke veranderingen zijn onder meer een structurele loonsverhoging van 2,6 procent met terugwerkende kracht tot 1 januari 2026 en een eenmalige bruto uitkering van 382,00 euro op fulltime basis.

'Deze onderhandelingen waren ingewikkeld en partijen hadden tijd nodig om tot elkaar te komen. Om die reden is pas afgelopen maand (februari, redactie) overeenstemming bereikt tussen werkgevers en werknemers. Alle partijen benadrukken dat het van belang is om duidelijkheid te scheppen over de nieuwe cao per 1 januari 2026. Met de nieuwe cao wordt enerzijds rekening gehouden met inflatie – dus het behoud van koopkracht bij werknemers – anderzijds met de uitdagende marktomstandigheden en beleidsontwikkelingen voor werkgevers. De sector staat steeds meer onder druk en daarom zijn partijen tevreden met het feit dat deze cao tot stand is gekomen.

Sector heeft het lastig

Met dit akkoord is duidelijkheid ontstaan voor de cao in 2026. Vooruitkijkend realiseren betrokken partijen zich dat het een spannende tijd blijft voor werkgevers en werknemers in de sector. Daarom hebben partijen net zoals afgelopen jaar afgesproken om tijdig in gesprek te gaan over de uitgangspunten voor een cao vanaf 1 januari 2027.'

Bovenstaande tekst staat in het persbericht dat Nevedi heeft gepubliceerd. Hiernaast en op de volgende pagina lees je meer over de belangrijkste wijzigingen en hoe de cao-partners terugkijken op de onderhandelingen.

Belangrijkste wijzigingen

- Salarissen stijgen structureel met 2,6 procent
- Eenmalige uitkering van 382 euro op fulltime basis
- Reiskostenvergoeding stijgt van 21 naar 22 cent
- Vrijstelling ploegendiensten voor oudere werknemers
- Opzegtermijnen sluiten nu aan bij wettelijke termijnen en bepalingen
- Bijzonder verlof bij rouw is uitgebreid met verlof bij het overlijden van kinderen die niet meer thuis wonen
- Verlof bij overlijden van grootouders, broers en zussen en kleinkinderen is veranderd van één naar twee dagen
- Verlof bij aangaan van geregistreerd partnerschap is gelijkgesteld met dat bij een huwelijk en is nu twee dagen

Tommy Piccirillo, technisch voorzitter

‘Het heeft wat langer geduurd, maar iedereen wil een optimaal resultaat. Het is belangrijk dat er een cao is. Het zijn bijzondere tijden met een hoge inflatie en veel onrust in de wereld. Deze sector heeft het lastig: er is sprake van krimp, want minder dieren betekent minder voer. De afzetten van bedrijven nemen af. De gezamenlijke uitdaging voor werkgevers en werknemers is dat iedereen langer moet werken. Hoe kunnen werkgevers de duurzame inzetbaarheid van de werknemers verbeteren en hoe kunnen werknemers bekijken hoe ze gezond oud kunnen worden. Je wilt toch ook na je pensioen nog fit zijn en van het leven genieten.’

Ad Loos, voorzitter Nevedi en vertegenwoordiger werkgevers

‘Ik kijk positief terug, we zijn tot realistische afspraken gekomen. De loonstijging is realistisch, dat is een mooi compromis, met een goede compensatie voor de inflatie. Eigenlijk is er niet zo gek veel veranderd. De duurzame inzetbaarheid is verlengd en we willen met de vakbonden gaan kijken naar welke functies onder zware beroepen vallen in verband met uitbreiding van de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU). We hebben op een prettige manier kunnen overleggen met de bonden, dat is elders wel anders. Een verlanglijstje heb ik niet, daar gaan we ons van de zomer op beraden voor de volgende ronde van onderhandelen voor de nieuwe cao.’

Ron Sneijder, FNV (opvolger Wilfred Jonkhout)

‘Er is in de laatste twee jaar door de werkgever een eindbod gedaan en dat is eigenlijk ongewenst. Je legt het voor aan je leden, omdat je bent uitonderhandeld. Het betekent dat er geen principeakkoord ligt waar iedereen mee akkoord is gegaan. Je hebt pas een echt goed resultaat als je samen een akkoord bereikt waar iedereen zich in kan vinden. Ik hoop in de toekomst op betere resultaten en ik kijk uit naar een goede samenwerking met alle partijen.’

Jacqueline Kraan, CNV (opvolger Wietze Kampen)

‘De cao is het net niet, maar onze leden zijn morrend akkoord gegaan met het eindbod van de werkgevers. De werkdruk is hoog in deze sector, dus een goede RVU is belangrijk. Gelukkig kunnen we de regeling voortzetten, maar het is weer tijdelijk. We willen graag meer beroepen onder deze regeling hebben, want chauffeurs bijvoorbeeld verrichten ook zwaar werk. Ik mis verder een blik op verdere toekomst in de onderhandelingen. Hoe ziet deze sector erover tien jaar uit en wat hebben we dan nodig? De veestapel krimpt, dat is een gegeven. Komen er sluitingen, gaan er ontslagen vallen? Hoe zorgen we ervoor dat mensen aantrekkelijk blijven op de arbeidsmarkt? Hebben we een plan B? Daar wil ik het ook graag over hebben. En we hopen dat we volgende keer een beter bod krijgen.’

Stel je voor: hoogwaardig diervoeder produceren zonder gas en stoom, terwijl je duizenden euro's per maand bespaart. De BoaNiCO2 daagt de mengvoerindustrie uit: waarom zou je nog op de oude manier werken?

Persen zonder stoom

Nico Treurniet (Treurniet Mengvoerders uit Berkel en Rodenrijs) is de uitvinder van deze machine: 'Ik ben al in de jaren negentig gaan sleutelen aan een machine waarover ik niet tevreden was. We stonden midden in een woonwijk en ik hoopte dat als we minder stoom verbruikten onze fabriek minder geur zou uitstoten. Ik heb er jaren over gedaan, het heeft veel tijd en geld gekost. Ik was altijd al in techniek geïnteresseerd, wiskunde was mijn lievelingsvak. En ik wilde altijd graag machines verbeteren. Er zat veel tegen en het heeft me een hoop geld en tijd gekost, maar uiteindelijk is het gelukt om een machine te maken waarmee je zonder stoom goed diervoeder kunt persen.'

Harde brokjes

Met zijn BoaNiCO2 kunnen moeilijke mengsels beter geperst worden dan met andere machines. In de diervoederindustrie moeten brokjes hard en slijtvast zijn, duurzaam gemaakt worden en voldoende capaciteit hebben. De BoaNiCO2 helpt daarbij: hij perst zonder oververhitte stoom, maar met water of andere vloeistoffen. Zo zijn de brokjes harder, is er geen gas meer nodig en bespaar je geld. Het elektriciteitsverbruik blijft hetzelfde.

'De machine gebruikt kinetische energie in plaats van thermische, waardoor de CO₂-uitstoot vermindert. Ook kunnen voedzame vloeistoffen en moeilijk persbare, maar voedzame grondstoffen beter verwerkt worden. De machine vraagt wel vaardigheid van de operator, maar dat leer je snel. Belangrijk is dat het persmeel genoeg vocht heeft, net als bij cement en water. De capaciteit is vijf tot acht ton per uur. Voor meer capaciteit zijn twee machines nodig. Verbeterde software helpt de operator met instellingen en het toevoegen van vloeistoffen', aldus Nico.

CAVV Zuid-Oost Salland

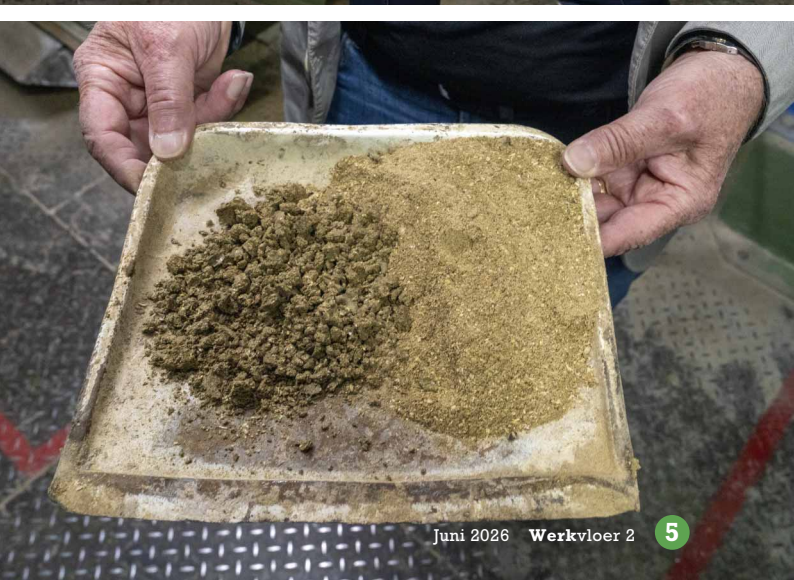
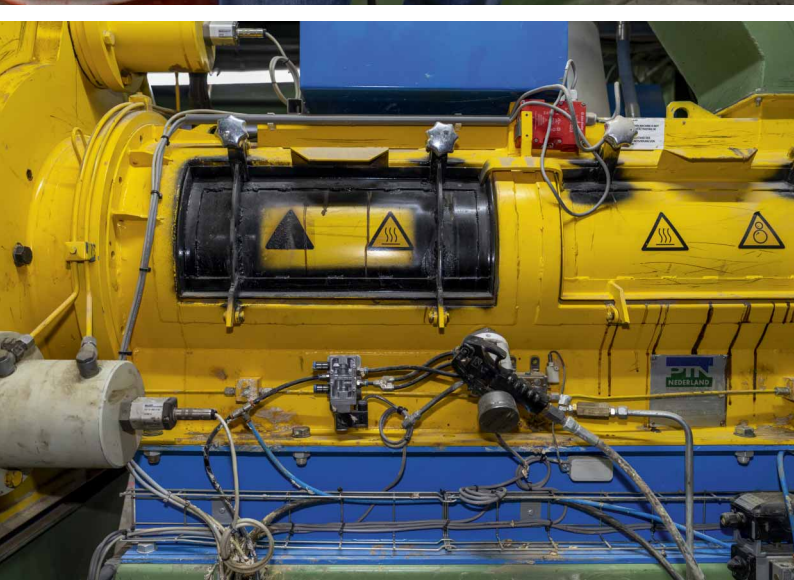
Een rapport van Zetadec naar de effecten van voorverdichting met de BoaNiCO2 laat positieve resultaten zien. Het onderzoek is uitgevoerd bij de Coöperatie Zuid-Oost Salland. Directeur Hans Verheul van deze coöperatie is enthousiast: 'De gangbare gedachte was dat je altijd stoom nodig hebt om goede brokken te maken. Maar na een bezoek aan Nico en een proef met de BoaNiCO2 bleek dat het ook anders kan en dat je zonder stoom goede brokken kunt draaien. We hebben in 2021 het apparaat geïnstalleerd. We doen geen academisch onderzoek, de praktijk moet het laten zien. We hadden onze twijfels, maar zijn helemaal om. Ons gasverbruik is nog maar een derde van wat het was. Dat scheelt veel geld, vooral nu de gasprijs door de oorlog in het Midden-Oosten zo gestegen is.'

Ons gasgebruik is nog maar een derde van wat het was

'We moeten collectief proberen minder gas te gaan gebruiken en het is goed dat de regering daar zo op hamert. De BoaNiCO2 kan elke samenstelling aan en draait vijf tot acht ton per uur. De Boa700 doet vijftien ton per uur. De concurrentie wil vijftien tot twintig ton per uur persen, maar dat kan BoaNiCO2 niet en dan vinden ze het niet interessant. Ik had altijd twijfels tot ik het in de praktijk zag werken. In het verleden is het er altijd zo ingehamerd dat je stoom nodig hebt dat mensen dat maar moeilijk los kunnen laten. De leverancier is sceptisch, omdat nu blijkt dat de Boa500 en Boa700 niet gelijk zijn. Als een fabrikant sceptisch en terughoudend is, dan zijn zijn klanten dat ook. Ik hoop dat ze achter de schermen erover nadenken, ze hebben dan wereldwijd een markt.'

Links Nico Treurniet en rechts Hans Verheul bij de BoaNiCO2

Bescherming tegen zeer zorgwekkende stoffen

‘Bedrijven kijken steeds beter naar welke beschermende middelen ze kunnen gebruiken om hun werknemers te beschermen tegen Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) en naar hoe ze die maatregelen zo comfortabel mogelijk kunnen maken. Dan worden die middelen beter gebruikt.’
Dat zegt Nicol Pross-Blokhuis, Arbeidshygiënist en Hoger veiligheidskundige bij NB Arbo Advies.

*Er is meer bewustzijn
over gevaarlijke stoffen*

Nicol Pross-Blokhuis

De overheid heeft een aantal zogenoemde ZZS aangewezen. Dat zijn onder meer de CMR-stoffen: kankerverwekkende stoffen (carcinogenen), mutagene stoffen (veranderen het genetisch materiaal) en reprotoxische stoffen (giftig voor de voortplanting), maar ook stoffen die ophopen in het lichaam/milieu en nauwelijks afbreken. Het ministerie van SZW publiceert tweemaal per jaar een actuele lijst van CMR-stoffen. Het RIVM publiceert Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

‘Een bedrijf moet weten of het met dergelijke stoffen werkt en daar de medewerkers over voorlichten en tegen beschermen. Medewerkers zijn verplicht zich aan de werkinstructies te houden. Ik merk dat er in de laatste vijftien jaar meer bewustzijn is ontstaan over dit onderwerp, waardoor de situatie verbetert en een stuk gezonder en veiliger is. Het kan weleens lastig zijn, bijvoorbeeld het dragen van een stofmasker. Maar als werkgevers laten zien dat ze het belangrijk vinden, dan zijn medewerkers eerder bereid om zich aan de voorzorgsmaatregelen te houden. Er is wel een goede risicoanalyse nodig om bewustzijn te creëren en een overkill aan maatregelen te voorkomen.’

‘ZZS moeten in de basis vervangen worden. Formaldehyde is al verboden. Een ander voorbeeld is kobaltcarbonaat. Je ziet werkgevers al sturen op vermindering van de blootstelling, bijvoorbeeld door een andere samenstelling. Het kan lastig zijn voor werkgevers om aan steeds meer regels te voldoen, maar hun eerste prioriteit moet zijn dat hun medewerkers veilig en gezond kunnen werken.’

Werkgevers kunnen advies vragen bij Nicol Pross-Blokhuis via secretariaat@nevedi.nl en op internet informatie opzoeken:

[https://rvs.rivm.nl/onderwerpen/
Zeer-Zorgwekkende-Stoffen/
Identificatie-Zeer-Zorgwekkende-
Stoffen](https://rvs.rivm.nl/onderwerpen/Zeer-Zorgwekkende-Stoffen/Identificatie-Zeer-Zorgwekkende-Stoffen)

[www.iplo.nl/thema/
zeer-zorgwekkende-stoffen-zzs/](http://www.iplo.nl/thema/zeer-zorgwekkende-stoffen-zzs/)

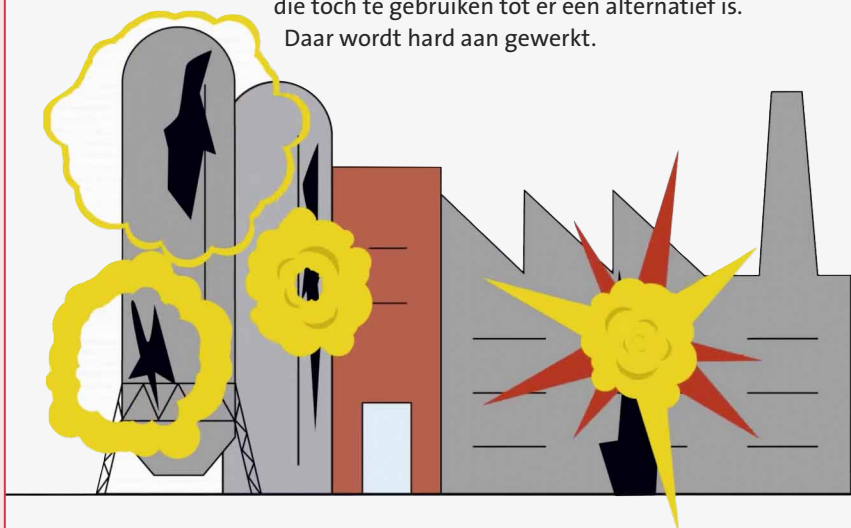
Arbeidsrisico Stof

Medewerkers in onze branche lopen een grote kans om met stof in aanraking te komen. Het gaat om stof dat vrijkomt uit grondstoffen en uit half- en eindproducten. Bijvoorbeeld bij de stortput, lossen van schepen, begeleiding van transportvoertuigen of productiewerkzaamheden bij niet gesloten productieprocessen.

Dit agrarisch stof kan schadelijke bestanddelen bevatten, zoals allergie veroorzakende bestanddelen van natuurlijke oorsprong. Sommige zeer kleine stofdeeltjes kunnen tot diep in de longen doordringen en daar ontstekingsreacties veroorzaken, zoals schadelijke (rest)stoffen van bacteriën, de zogeheten endotoxinen. Niet alleen droog stof, maar ook waternevel kan schadelijke deeltjes bevatten.

Gezondheidsklachten door stof beginnen onschuldig: prikkeling van de luchtwegen, niesën en hoesten. Vervolgens kunnen de klachten ernstiger worden: bronchitis, benauwdheid, astma of een verminderde longcapaciteit. Als een medewerker door stof een allergie heeft ontwikkeld is dat onomkeerbaar. Deze medewerker mag dan niet meer aan het stof worden blootgesteld.

Daarom is de aanpak van stof zo belangrijk. In de Arbocatalogus Graan lees je er veel meer over. Wat je er niet meer in leest, is afblazen met perslucht. In de basis mag dit niet van de Arbeidsinspectie en daarom is het uit de catalogus gehaald. Er zijn alternatieven getest, maar die werken niet. Wat wel werkt, zijn speciale ‘pistolen’. De Arbeidsinspectie accepteert die niet, maar ons advies is om die toch te gebruiken tot er een alternatief is. Daar wordt hard aan gewerkt.

Achtergrond

Afscheid en even voorstellen

Wilfred Jonkhout (FNV)

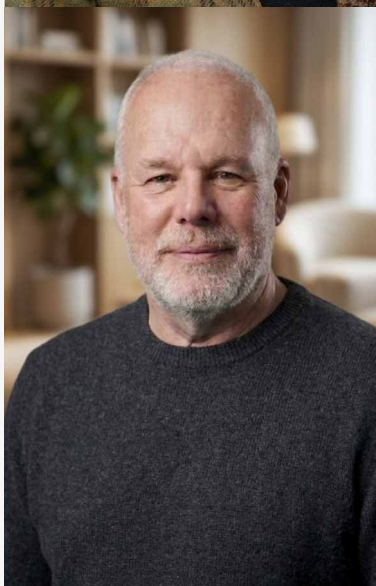
Wilfred Jonkhout (FNV) is onlangs overgestapt naar een andere industrietak. Hij heeft altijd met veel plezier voor onze sector gewerkt, maar vond het niet altijd even gemakkelijk: 'Onze leden en de werkgevers zijn redelijk conservatief en hebben moeite zich aan te passen aan nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. Denk aan klimaat en duurzaamheid. Een open en meer innoverende houding zou de slagkracht en het imago van de sector zeker ten goede komen. Het is noodzakelijk om de sector aantrekkelijk te houden, de gemiddelde leeftijd van de werknemers ligt ver boven de 50 jaar. Er gaan de komende jaren veel werknemers met (vroeg-)pensioen. Werknemers die loyaal zijn en vaak denken dat ze nog bij een kleine corporatie werken. Om aantrekkelijk te blijven voor jongeren zal de sector moeten werken aan verbetering van haar imago en arbeidsvoorwaarden.'

Ron Sneijder (FNV)

Ron Sneijder (FNV) is de opvolger van Wilfred Jonkhout: 'Ik werk nu ongeveer veertig jaar in de vakbondswereld waarvan dertig jaar in de Verenigde Staten. Daar ben ik via een uitwisselingsprogramma met studenten terecht gekomen. De laatste tien jaar heb ik in Nederland voornamelijk vakbondswerk gedaan als een bestuurder, waarvan de laatste vier jaar bij de werkgever. Mijn werk in het buitenland (UK, US en Duitsland) geeft een ander perspectief, vooral als ik werk voor buitenlandse bedrijven die zich hier hebben gevestigd. In november vorig jaar ben ik overgestapt naar de FNV waar ik voornamelijk proces-industrie in mijn pakket heb. Ik heb in april het pakket van Wilfred overgenomen.'

Jacqueline Kraan (CNV)

Jacqueline Kraan (CNV) is de opvolger van Wietze Kampen die in januari met pensioen ging. Ze is al 33 jaar vakbondsbestuurder en heeft in allerlei sectoren in de industrie gewerkt. In het verleden heeft ze in Gelderland graan in haar pakket gehad. 'Ik vind het leuk om nieuwe bestuurders te begeleiden en om kennis over te dragen. Ook vind ik het leuk om met kaderleden iets op te bouwen. We kunnen niet zonder leden. Ons ledenbestand groeit, omdat werkgevers slechte cao's afsluiten. Toch weten veel jongeren niet wat een vakbond is, maar zonder vakbond geen cao. Ik roep daarom iedereen die commentaar op de cao heeft op om lid te worden van de cao-commissie in je bedrijf, van de CNV of de FNV.'

Colofon

WERKVLOER

Werkvloer is een uitgave van de Stichting Sociaal Fonds Graanbe- en verwerkende Bedrijven.

De Stichting Sociaal Fonds Graanbe- en verwerkende Bedrijven is eind 2011 opgericht door FNV, CNV, De Unie en Nevedi.

De Werkvloer wordt sinds 2003 uitgegeven en verschijnt vier keer per jaar. U kunt de Werkvloer digitaal ontvangen, stuur een e-mail naar de redactie van Werkvloer via: info@graancao.nl. De volgende editie zal dan digitaal verstuurd worden.

Redactie

De redactie bestaat uit Ron Sneijder, Jacqueline Kraan, Stefan van der Linden, Erwin Wunnekink en Jeanette Speksnijder. Suggesties en ideeën voor de Werkvloer kunt u per e-mail sturen naar: info@graancao.nl of via telefoonnummer:

085 773 19 73. Ook voor vragen kunt u contact opnemen met de redactie van de Werkvloer.

Wilfred Jonkhout, FNV,
088 368 17 38, wilfred.jonkhout@fnv.nl

Wietze Kampen, CNV,
030 751 15 70, w.kampen@cnv.nl

Erwin Wunnekink, Nevedi,
085 773 19 77, info@nevedi.nl

Jeanette Speksnijder, Agribusiness Service BV
085 773 19 73, speksnijder@agribusiness-service.nl

Teksten

Sylvia Roes Communicatie

Foto's

Fons van Bindsbergen, Ton Kasternans (p 8),
Nicole Pross-Blokhuis (p 7), Ron Sneijder (p 8)

Vormgeving

Van Bindsbergen Visser

Drukwerk

Efficiënta Offsetdrukkerij BV

Copyright 2026 Stichting Sociaal Fonds Graanbe- en verwerkende Bedrijven, Zoetermeer. Niets uit deze uitgave mag worden vervaelvoudigd en/of overgenomen in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën of enig andere manier, zonder schriftelijke toestemming van de Stichting Sociaal Fonds Graanbe- en verwerkende Bedrijven.

ISSN 1572-5251

De Werkvloer is gedrukt op papier met het FSC keurmerk.